

PRZYMIARKA DO WSPÓLNYCH INTERESÓW

Dolny Śląsk w Ostrawie

OSTRAWA (b) - Dopiero co zakończone w śróde w Ostrawie „Dni Dolnego Śląska”, będące nawiązaniem do „Czeskich Dni” we Wrocławiu w kwietniu br., potwierdziły tezę o rosnącym z roku na rok na pograniczu czesko-polskim zainteresowaniu współpracą międzyregionalną.

Przez dwa dni w Domu Kultury „Witkowiec” - w myśl powiedzenia „Poszukaj partnera i ubijcie wspólnie interesy” - prezentowało potencjalnym czeskim kontrahentom swoje oferty - możliwości i potrzeby - kilkadziesiąt przedsiębiorstw i samorządów gminnych, indywidualnie bądź za pośrednictwem agencji rozwoju regionalnego, z czterech dolnośląskich województw - wrocławskiego, wałbrzyskiego, legnickiego i jeleniogórskiego. I tak doszło do wstępnych ustaleń współpracy m.in. ostrawskich i wrocławskich ciepłowników, miejskich zakładów wodociągów i kanalizacji, producentów kosmetyków i środków czystości z Borowa i Jesionika, specjaliści od zwalczania pleśni i grzybów w budownictwie spotykają się ponownie już w listopadzie, ostrawianie pomagają wrocławianom z uruchomieniem Centrum Koordynacyjnego Służb Ratowniczych itd. Specjalistyczne seminarium na temat obowiązujących przepisów celnych i dewizowych, usług spedycyjnych, specjalnych stref ekonomicznych itp. pozwolił uczestnikom promocji dolnośląskiego biznesu uwierzyć, że również w interesach transgranicznych „nie taki diabeł straszny, jak go malują”.

Gości „Dni Dolnego Śląska w Ostrawie” byli ambasador RC w Warszawie Karel Stindl, radca Ambasady RP w Pradze, minister pełnomocny Jerzy Gólis, konsulowie generalni RC w Kato-

wicach i RP w Ostrawie - Josef Byrtus i Bernard Blaszczyk, konsulowie handlowi Milan Pospisil i Marian Ozimek, wiceprezydent Wrocławia Sławomir Najmiger i prezydent Ostrawy Evžen Tošovský.

Ta oddolna inicjatywa budowania nowych stosunków czesko-polskich, zapoczątkowana - jak przypomniał w dniu otwarcia imprezy Karel Stindl - przez Solidarnością Polsko-Czeskosłowacką na długo przed zmianami ustrojowymi w Polsce i ówczesnej Czechosłowacji, znajduje coraz pełniejszy wyraz w różnych dziedzinach ludzkiego działania po obu stronach granicy.

Ciąg dalszy na str. 2

▲ Od otwarcia do środy ostrawski DK „Witkowiec” był miejscem promocji czterech dolnośląskich województw.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSUNIK

SPOTKANIE Z AMBASADOREM RC W WARSZAWIE

Zaolziańskie problemy

OSTRAWA (mro) - „Parę razy miałem już przyjemność spotkać się z przedstawicielami Zaolziańców” - powiedział Karel Stindl, ambasador RC w Warszawie, przed rozpoczęciem poniedziałkowego spotkania z przedstawicielami Rady Polaków, Towarzystwa Nauczycieli Polskich i Polskiego Centrum Pedagogicznego w DK „Witkowiec” w Ostrawie. „Postanowiłem skorzystać z okazji pobytu w Ostrawie i zaproponować Radzie Polaków porozmawianie o problemach polskiej mniejszości narodowej. O ile wiem, nadal zostaje problem gęsto - zwrótu kilku budynków polskim organizacjom. Nie jestem też pewien, czy aktualnie jest oficjalne zapewnienie, że nie będą likwidowane polskie klasy. Chętnie wysłucham stanowiska mniejszości w powyższych sprawach...”

Rozmowy, w których uczestniczyli ze strony zaolziańskiej m. in. Marian Jędrzejczyk z Rady Polaków, Stanisław Folwarczyn i Małgorzata Rakowska z TNP oraz Irena Kufa, dyrektor PCP w Czeskim Cieszyńcu, a ze strony czeskiej oprócz ambasadora Eliška Žigawa, trzeci sekretarz ambasady RC w Warszawie, trwały do późnych godzin wieczornych.

Strona zaolziańska zwróciła uwagę ambasadorowi na trzy niepokojące ją zagadnienia: zwrot majątków polskich organizacji (w dalszym ciągu napotyka na przeszkody biurokratyczne), problem przejść granicznych (kwestie blokady przejść przez lawety, przekraczania granicy na paszporty na przejściach małego ruchu granicznego oraz korzystania z przejść przez dzieci do lat 15) oraz rozległą tematykę szkolnictwa mniejszościowego.

Ciąg dalszy na str. 2

POCIĄGIEM Z BOGUMINA DO CHAŁUPEK

Remont mostu

STARY BOGUMIN (h) - Od półtora miesiąca trwa remont „polskiej części” mostu granicznego przez Odrę, którego konstrukcję, m. in. przesła, mocno nadwerżyła lipowa powódź.

Od początku roku do końca czerwca odprawiono na przejściu w Starym Boguminie-Chałupkach ponad 820 tys. samochodów osobowych i ciężarowych. Obecnie z przejścia korzystają mogą tylko piesi, rowerzyści i samochody osobowe. Ciężarówki, w tym TIR-y, kierowane są na przejście do Cz. Cieszyńca.

Strona czeska rozpocznie remont mostu prawdopodobnie dopiero w roku przyszłym, obecnie brakuje bowiem

środków na tę kosztowną inwestycję.

Wznowiono też połączenie kolejowe Bogumin - Chałupki - Racibórz. Bilet do Chałupek kosztuje zaledwie 10 koron. Mimo to, jak dowiadujemy się na dworcu, pociągi jeżdżą prawie puste. Być może dlatego, że informacja o przywróceniu ruchu na tej trasie, po trwającym od sierpnia remoncie zerwanego przez powódź mostu kolejowego, nie dotarła jeszcze do podróżnych...

HIGIENIŚCI PRÓBUJĄ ZNALEZĆ ODPOWIEDŹ NA PYTANIE:

Dlaczego nie jesteściemy zdrowsi?

Popularne jest wśród ludzi przekonanie, że na zły stan zdrowia sporej części mieszkańców przemysłowych regionów ma decydujący wpływ właśnie zanieczyszczenie, skażone środowisko naturalne. Lekarze i higieniści zwracają jednak uwagę, że wzajemny stosunek zachodzący między stanem środowiska a kondycją fizyczną i psychiczną ludności jest o wiele bardziej złożony.

Tej właśnie problematyce poświęcony jest projekt, który w najbliższych tygodniach realizować będzie Powiatowa

Stacja Higieny w Karwinie. Projekt, który przygotował Państwowy Instytut Zdrowia w Pradze przy współpracy ze specjalistami z Wielkiej Brytanii, z University College London Medical School, ma na celu zbadanie nie tylko stanu zdrowia ludności, ale także zgromadzenie informacji na temat stylu życia, kondycji psychicznej, nawyków żywieniowych, sposobów spędzania wolnego czasu, warunków pracy itp. Jak poinformowała nas dyrektorka Powiatowej Stacji Higieny, MUDr Helena Sebakowa, badania obejmą grupę kil-

Jerzy Buzek kandydatem na premiera

WARSZAWA - Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski obiecał, że w najbliższy piątek desygnuje na premiera Jerzego Buzka, którego kandydaturę w śróde zaakceptował klub AW“S”.

Spotkanie Kwaśniewskiego z liderami AW“S” i kandydatem na nowego szefa rządu trwało blisko 1,5 godziny.

Marian Krzaklewski, powiedział dziennikarzom, że Buzek jest kandydatem koalicji AW“S” i UW. Jednak na spotkaniu z prezydentem nie było przedstawicieli UW.

Kandydat na premiera rozmawiał z przewodniczącym Unii Leszkiem Balcerowiczem przed wizytą w Pałacu Prezydenckim. Lider UW chce, by do 17 października Unii i AW“S” ustaliły wszystkie szczegóły dotyczące nowego rządu i umowy koalicyjnej. Do tego czasu Unia poczeka z oficjalną akceptacją szefa rządu, mimo że - jak podkreślił Balcerowicz - kandydatura Buzka jest uzgodniona. Unicy są zaniepokojeni wskazaniami przez AW“S” kandydatów na marszałków Sejmu i Senatu bez konsultacji z UW.

57-letni Jerzy Buzek jest profesorem chemii. Ukończył Politechnikę Śląską. Obecnie jest pracownikiem naukowym Instytutu Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach. Jest żonaty, ma córkę.

Ciąg dalszy na str. 2

PO RAZ PIERWSZY Z GOŚCIAMI Z POLSKI

Spotkanie Gródków

GRÓDEK, HRADCZANY (kor) - W niewielkiej wiosce Hradczany w powiecie nymburskim odbędzie się jutro kolejne spotkanie Stowarzyszenia Gródków, czyli organizacji skupiającej wszystkie miejscowości w RC, mające w nazwie cząstkę „gród” lub „hrad”.

W spotkaniu tym wezmą po raz pierwszy udział również przedstawiciele polskich miast - Grodkowa (województwo opolskie) i Rajgrodu (woj. łomżyńskie).

Władze Rajgrodu chciałyby podczas spotkania nawiązać bliższe kontakty z południowomorańskim Rajhradem. Jak powiedział starsza Gródku Jan Kawałok, nieczęsto przedwiośnie Stowarzyszenia ma przewodniczący ambasady RC w Warszawie, trwały do późnych godzin wieczornych.

„Zaprosiliśmy też do Hradczan prezydenta RC Václava Havla - jest on przecież nie tylko głową państwa, ale i praskich Hradczanów. Niestety prezydent nie może wziąć udziału w imprezie. Napisał jednak do nas, iż zadowolony jest z takiej inicjatywy i zapowiedział, że na którymś z przyszłych spotkań na pewno go nie zabraknie” - mówi J. Kawałok.

Program spotkania Gródków jest bogaty. Starostowie będą rozmawiali

nie tylko nt. dalszej współpracy i problemów, z jakimi przyszło się im gminom borykać na co dzień, ale przeprowadzą również ocenę letniej akcji zbierania datków na zniszczone przez powódź Uherkie Hradcziszce, które także jest członkiem gródeckiej inicjatywy.

A. MARTYNEK: „NIE KAŻDA FIRMA JEST SOLIDNA”

Pierwszy etap przed finiszem

MOSTY K. JABŁONKOWA (kor) - Wszystko wskazuje na to, że najpóźniej na początku przyszłego roku miałyby się zakończyć pierwszy etap budowy obwodnicy z Mostów do Gródku.

Jak powiedział nam mostekci starosta Augustyn Martynek, podczas tego etapu wybudowano na przejściu granicznym z Słowacją nowy budynek dla służb celnych i paszportowych oraz pierwszy odcinek przyszłej szosy szybkiego ruchu, teraz pozostają już budowlanym tylko prace wykończeniowe związane z uporządkowaniem placu budowy i przyległych terenów.

„Z moich informacji wynika, że znajdują się prawdopodobnie w budżecie państwowym środki również na rozpoczęcie w przyszłym roku drugiego etapu, podczas którego powstanie szosy mijającej centrum naszej gminy. Budowlani miałyby w kierunku centrum ruszyć z dwóch miejsc - od przejścia granicznego oraz od kapliczki koło sanatorium, gdzie powstanie nad szosą mostek, z którego obwodnica poprowadzi w kierunku Gródku” - poinformował starosta.

Ciąg dalszy na str. 2

Stary ratusz w nowej szacie

Odnawiany budynek starego ratusza w Karwinie-Frysztycu od kilku miesięcy już przyciąga uwagę miłośników dawnej architektury i fryzterskiej historii. Przez długi czas stary ratusz nieczym nie wyróżniał się spośród szarych, zaniedbanych kamienic okalających rynek. W tym roku narazie odzyskał dawny blask.

Ratusz wzniesiono w roku 1837. Był to utrzymany w stylu empirowym, jednopiętrowy budynek, połączony z wieżą, którą wybudowano w 1571 roku, za panowania Piastów cieszyńskich. Rekonstrukcję ratusza fryzterskiego Urząd Miejski zlecił spółce „Zlinstav”. Projekt opracowała ostrawska firma ARPIK. Prace ruszyły w grudniu 1995, zakończone zaś zostały latem roku bieżącego. Przebudowa ratusza pochłonęła ogółem 44 miliony koron (pierwotnie zakładano co prawda, że koszt nie przekroczy 30 mln). Z tej sumy 1,636 mln wyłożyło państwo w formie subwencji.

W suterenu ratusza urządzono po rekonstrukcji sale posiedzeń Rady Miejskiej, na parterze usytuowano biura wydziału szkolnictwa, kultury, wychowania fizycznego i biuro informacji Urzędu Miejskiego. Na pierwszym piętrze mieści się biuro burmistrza i pracownie innych urzędników miejskich, na drugim piętrze - biuro sekretarza UM, a także galeria i wejście na wieżę ratuszową.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

II WOJNA ŚWIATOWA - WOJNĄ MÓZGÓW

Zmagania żołnierzy i uczonych

II wojna światowa była zmaganiem nie tylko żołnierzy, ale i uczonych. Wsklepek w zwalczaniu technologicznej przewagi przeciwnika stał się impulsem dla rozwoju badań naukowych...

ogromny postęp w dziedzinie elektroniki.

W tej wojnie mózgow znaczący wkład miały Polacy. Nasi specjaliści - w tym grupa matematyków z Uniwersytetu Poznańskiego - przenikliwie tajemnicę "Enigmy".

Już w 1938 r. w Wielkiej Brytanii dokonano rejestracji ponad 5000 uczonych...

swe okrzepi podwodne, zaś Brytyjczyści sukali sposobów wczesnego ich wykrywania i skutecznego niszczenia.

II wojna światowa przyspieszyła prace nad silnikami odrzutowymi, pociskami rakietowymi, systemami zdalnego sterowania...

II wojna światowa była domeną fizyków - przyniosła ogromny postęp w łączności radiowej, radiolokacji, hydroakustyce...

SKLONOWANIE CZŁOWIEKA W CIĄGU 10 LAT?

Jeżeli przepisy pozwolą...

Dr Ian Wilmut z Roslin Institute w Edynburgu (Szkocja), który w lutym br. zadziwił świat ujawniając, iż udało mu się sklonować owczkę Dolly...

Jego zdaniem, najprawdopodobniej nastąpi to w Stanach Zjednoczonych, dlatego, że nie ma tu federalnych przepisów, zabraniających takich eksperymentów...

była oraz do badań nad nowymi lekami, które byłyby skuteczne wobec chorób dotychczas nieuleczalnych.

W dyskusji po odczycie m.in. dr Richard V. Grasi, kierujący kliniką Brooklyn IVF w Nowym Jorku wyraził nadzieję, że klonowanie okaże się właściwą metodą pomocy dla małżeństw...

W BESKIDZIE NISKIM

Znaleździ 5 tys. lat

Kamienny toporek z guzikowatym obuchem liczący ponad 5 tys. lat znalazł rólak podczas oprać na zboczu góry Cergowej w Beskidzie Niskim.

Znaleździ z Cergowej mogą świadczyć o tym, iż rólacy z tych terenów kontaktowali się, przechodząc przez Przełęcz Dukielską, z terenami dzisiejszej Słowacji...

Wilmut podkreślił, że nie można skłoniwać całkowicie identycznego np. wybitnego meka stanu, wielkiego artysty lub wspaniałego sportowca.

Szkocki uczone przyznał, że technika klonowania jest jeszcze w powijkach, ale może okazać się przydatną np. do wyhodowania wyższej jakości

POCZĄTEK ZDJEĆ DO OGNIEM I MIECZEM

J. Hoffman optymistą

„W przeddzień rozpoczęcia zdjęć do „Ogniem i mieczem” jestem pełen optymizmu” - stwierdził reżyser Jerzy Hoffman na konferencji prasowej zorganizowanej w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

„WASHINGTON POST” O AGNIESZCE HOLLAND

Lubię niespodzianki

Obszerny artykuł poświęcił „Washington Post” Agnieszce Holland, której najnowszy film „Washington Square” według powieści Henry Jamesa zbiera bardzo pochlebne oceny w USA.

Dziennik przedstawia biografie i sylwetkę artystyczna polskiej reżyserki, przypominając tragiczną historię śmierci jej ojca, działalność w antykomunistycznej opozycji, klopoty jej filmów z władzami PRL...

Przybył do Sierpca dziennikarz skwidziłał miniaturo filmowe, obejrzał próbe odbicia Zagłoby przez oddział Wołydujowskiego, a po konferencji czekali na nich ognisko, przy którym pieczono barany.

»Tygodnik Powszechny« o Zaolziu i Czechach

W 40. numerze „Tygodnika Powszechnego” z 5 października znalazł się obszerny, całokolumnowy reportaż Pawła Misiora pt. „Karwinia: powiekszenie, zwężenie, powiększenie”.

polskie miejscowości, zapadają się jakby pod ziemię i toną w szczytnych bajkach, a my tak samo kurczymy się, maleje nasza lieczność, błędna tk wyko-

turze, sztuce i literaturze. A więc Jacek Bałuch, bohemia i swego czasu ambasador RP w Pradze rozmawia w „Czeskich drogach” o czeskiej „porowolucyjności” rzeczywistości w zakresie literatury...

Dla nas to sprawy znane, polscy czytelnicy „TP” poznają nas tym razem nie w euforycznym zachwyceniu bezrefleksyjnej folklorystyki i nielożnacięganego

Gorzkiej prawdy na ogół wolelibyśmy nie dostrzegać, tym bardziej czytać o niej w tak znaczącym tygodniku, a jednak jest nam to potrzebne, chociaż najprawdopodobniej już bezsensowne...

Na ostatniej stronie magazynu znany pisarz i felietonista „TP”, Jerzy Pilch, w felietonie „Not today Jerzycki” pisze o swoim stosunku do języka czeskiego i swoich ciotkach i kuzynkach z Nydku...

PROGRAM TV POLONIA

- PIĄTEK 17 PAŹDZIERNIKA
7:00 Gimnastyka. 7:10 Klasyki polskiej muzyki
7:20 Nowy program: „Amadeus”. 8:10 Sprężyna na Polskę (pr. publ.). 8:30 Wiadomości. 8:40 Program dnia. 8:45 Teledyski na zyczenie. 8:55 Wiadomości, pogoda. 9:00 „Pot” (rep.). 9:30 „Dom na głowie” (s.). 10:00 „Kanceler” (s.). 10:55 Uczy się polskiego. 11:30 Muzyka lagodzi obojczyce (pr. zryzy). 12:00 „Wielki” (film dok.). 13:00 „Lalka”. 13:30 „Gdańsk” (film dok.). 14:05 Tok Szok (wiadomości polski). 14:55 Program dnia. 15:00 Panorama. 15:20 W centrum uwagi (pr. publ.). 15:30 Rewizja nadzwyczajna. 16:00 Galeria pod strzechą. 16:30 History listy. 16:50 Teledyski na zyczenie. 17:00 Teleexpress. 17:15 Ala i As (dla dzieci). 17:30 Mazi w Gondolach (j. polski dla dzieci). 17:35 Tania. Marcin powiędzi. 17:45 Tak jak w kinie. 18:15 „Bar Atlantic” (s.). 18:45 Telewizyjne Wiadomości Literackie. 19:15 Paster (pr. muz.). 19:40 Dobranocna: „Dixie”. 20:00 Wiadomości. 20:30 „Lalka” (s.). 21:45 „Moskwa jak las...” (film dok.). 22:30 Panorama. 23:00 Tak, tak to patk (koncert z okazji wydania prac wybitnego polskiego wydziałca). 24:00 Porównania (o problemach ludzi decydujących się na emigrację). 0:50 „Dixie” (film anim.). 1:00 „Bar Atlantic” (s.). 1:30 Telewizyjne Wiadomości Literackie. 2:00 Wiadomości. 2:30 Paster (pr. muz.). 3:00 W centrum uwagi (pr. publ.). 3:20 Teledyski na zyczenie. 3:30 „Lalka” (s.). 4:45 „Moskwa jak las...” (film dok.). 5:30 Panorama. 6:00 Tak jak w kinie. 6:30 Galeria pod strzechą.

